

В преданията за Злати Кокарчоолу са налице два момента, представляващи етапи в митологизацията на образа на конкретната личност. Първо- вярването, че прочутият войвода е с криле (роден с криле), което трябва да обясни и мотивира неговата неувимост и второ- актът на проверка отстрана на турците, които не откриват "криле", но виждат, че сърцето му е "наистина голямо и чаталесто". Това, че противникът проверява, според преданието, истинността на мълвата е показателно, че механизмите на фолклорно- митологичното мислене "работят" и то така, щото, освен че "обслужват" собствените си потребности, "принуждава" чуждите, противниците, да се съобразяват с него и неговите продукти. Това се обяснява и от факта, че проверката продължава дотогава, докато се открие причината за необикновените качества на Злати войвода. Оказва се, че тя е "чаталестото" му сърце.

Като продукт на фолклорно- митологичното мислене преданието има своята логика, която не може да допусне войводата да бъде обикновен като всички хора. Преди всичко заради знанието за подвизите му и най- вече заради последния подвиг- двубоят с турците. Този подвиг се мотивира чрез фолклорните представи за героичното, които се градят върху необикновеното, изключителното.

Пак в смисъла на необикновеното, на свръхестественото, искам да се спра накратко на някои фолклорно- митологични представи, за които може да се допусне (като възможен вариант на тълкуване), че кореспондират в известна степен с образа на крилатия войвода, който не се среща често сред образите на хайдутите и войводите.

Освен птиците, в архаичните митологични представи, крила имат халите, ламите, змейове, т.е. същества със свръхестествени качества.

Тяхната необикновеност и сила е именно в притежаването на несъвместими в своята естествена природа белези и характеристики на различни животни. Такава е една от представите за змея, у който са съчетани змийска природа с крилата на птицата. Много често във фолклорните представи змеят е получовек, полуживотно- до кръста човек, от кръста надолу змия, или змеят е човек, роден с КРИЛА ПОД МИШНИЦИТЕ,/ 30/ от което произтичат и свръхкачествата му. Всяко селище си има своя змей, чийто функции са да го пази от злото, да се бори с него (обикновено халата), да пази нивите му,/31/ което означава селищното пространство. И във всички случаи змеят е мъжки персонаж.(32)

Да се твърди, че в образа на Злати войвода са втъкани представите за змея, или по- точно, че образът на Злати Кокарчоолу е осмислен и възприеман единствено чрез тези представи, би било наивно, независимо че някои от бележите и най- важният- крилата, доближават двата образа в тях.

И все пак необичайното, необикновеното в образа на този сливенски вой-

